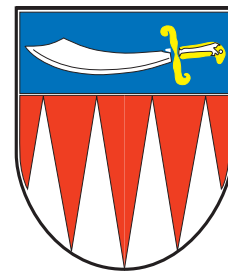

Pod hanáckým žudrem

www.prikazy.cz

Ročník XXV.

Občasník pro Příkazy a Hynkov

číslo 1.

Leden - únor 2024

Vážení spoluobčané,

vánoční stromy už svítí v obou částech obce a Vánoce nám ťukají na dveře. Ty stromy, nebo spíš stromky, letos svítí tři. Na Hynkově byl do loňska jen jeden vánoční strom, vysoký asi 5 metrů a skoro vůbec nerostl. Při sestavování rozpočtu na tento rok, byla do něj na popud zastupitelky paní Kateřiny Richterové Běhalové, zařazena položka na zakoupení nového vánočního stromu. Zdá se, že ten původní letos začal konečně růst. Asi mu někdo pověděl, že pokud se nepolepší v růstu, bude nahrazen jiným. Na Hynkově byl nasazen ještě jeden vánoční stromek, v podobě kanadské jedle, pro případ, že by si to ten stříbrný smrk rozmyslel a začal zase stávkovat. Dovož a výsadbu zajišťovala firma pana Ing. Libora Tandlera, který je také zastupitel. Prostoru pro zdárný růst mají oba stromky spoustu, tak nezbývá než doufat, že se jim bude dařit a za pár let vytvoří dvojici pohledných jehličnanů, na které bude radost pohledět nejen v zimě, kdy je budou zdobit elektrické svíčky.

Při rozsvěcování těchto stromů a kapličky na Hynkově, v pátek dne 1. prosince, poletoval sníh s deštěm. Paní ředitelka naší školy, Mgr. Milada Podolská, uvedla pásmo dětí, které se vzápětí pustily do svého vystoupení. Zdálo se mně, že lidí přišlo tentokrát trochu méně. Možná to bylo tím nevlídným počasím. Hynkovští hasiči však na druhý den hlásili, že se všechny připravené punče prodal. Z toho plyne, že moje původní úvaha o menším počtu lidí asi nebyla správná anebo ti, co přišli, se v tom nečase potřebovali více zahřát skvělým punčem.

Před rozsvícením stromků jsem všem zúčastněným popřál příjemný advent a pozval je na sobotu do Příkaz na již tradiční Předvánoční Příkazy. To jsem ještě netušil, jaké počasí nás v sobotu čeká. Dopoledne, před započítáním stavění stánků, museli obecní zaměstnanci nejdříve odhrnout sníh z prostranství před Rolnickou záložnou. Během jejich stavění neustále sněžilo a okolo poledne začal foukat vítr, který se začal opírat do plachet těchto stánků, jež bylo potřeba ještě lépe ukotvit. Pomáhali nám i zástupci spolků, kteří začali stánky zaplňovat dovezeným zbožím, různými grily a varnými konvicemi či kotlíky. Vše probíhalo přesně podle domluvy a spolky byly na tento den, ostatně jako vždy, perfektně připravené. V poledne se zdálo, že moc lidí nepřejde, protože počasí bylo opravdu nevlídné. Zlom nastal okolo 14. hodiny, kdy začala hrát živá muzika A.M. ÚLET a blížilo se vystoupení dětí z naší základní a mateřské školy. Najednou bylo před Záložnou a také v jejích útrobách, kde probíhal jarmark, úplně plno. Pokud byla někomu zima, mohl se jít ohřát do této mimořádné budovy a dát si něco k snědku. Pod taktovkou školy fungovala kavárna a hned vedle prodávaly seniorky svoje s láskou pečené vánoční cukroví. V provozu byla rovněž restaurace v režii obecních zaměstnanců, kterou využívali hlavně přespolní.

S rozsvícením vánočního stromu nám letos pomohl hejtman Olomouckého kraje, pan Ing. Josef Suchánek. Počátkem listopadu k nám zavítal na Okresní schůzi SDH, a když jsem mu říkal, že obec začala provozovat restauraci, slíbil, že nám přijede pomoci. Po rozsvícení stromu si stoupl za pípu a asi 2 hodiny

točil pivo. Příjemně mne překvapil, setkání s ním bylo velmi pohodové a při odjezdu říkal, že se mu u nás líbilo.

Mezitím začalo sněžit ještě víc, ale před Záložnou lidé neubývalo. To už na svých nástrojích ladili struny členové kapely ASTEOR, která se po 3 letech dala dohromady, právě pro tento nezapomenutelný večer. Myslím, že nejjednodušší to měl s laděním pan Milan Dragoun, protože bubny se ladit nemusí. ☺ Každopádně, když pánové spustili, byla to muzika jako za starých časů, kdy tato skupina plnila sály při plesech a zábavách. Určitě jim musela být pěkná zima a prsty měli jak rampouchy, ale hráli a zpívali jako zamlada.

Všichni, kdo pomáhali, prodávali, vařili jídlo nebo punč, smažili, pekli a také vy, co jste se účastnili a podpořili spolky, jarmarečníky či vystupující, jste byli skvělí a patří Vám obrovský respekt a poděkování. Speciální poděkování patří Jirkovi Vacovi a Tomášovi Kratochvílovi, kteří pro všechny účinkující zajišťovali velice kvalitním způsobem ozvučení. Snad se dobře bavili všichni, kteří neváhali a i v tom typickém zimním počasí přišli. ☺

Jménem všech obecních zaměstnanců, zastupitelů i jménem svým bych Vám chtěl popřát šťastné, radostné a veselé Vánoce, málo starostí a spoustu zdraví v roce 2024.

Jarek Sívek

CO SE DĚLO VE ŠKOLE

Městská policie

V pátek 10. 11. 2023 měli žáci Základní školy Příkazy možnost nahlédnout do každodenní práce městských policistů v rámci preventivního programu na podporu bezpečnosti a prevence kriminality. Návštěva se odehrála v budově Městské policie v Olomouci.

Cílem této akce bylo nejen seznámit žáky s prací městských policistů, ale také je informovat o důležitých tématech týkajících se bezpečnosti ve městě. Program začal uvítáním ze strany městského policejního oddělení a krátkým představením jednotlivých členů týmu.

Během návštěvy měli žáci možnost zúčastnit se přednášek a ukázek, které se týkaly různých aspektů práce městských policistů. Jedna z přednášek se zaměřila na bezpečné chování a další na prevenci drogové problematiky. Policisté se snažili předat žákům užitečné informace, které by jim mohly pomoci lépe porozumět rizikům a zvýšit jejich vlastní bezpečnost.

Během celé akce byl kladen důraz na aktivní zapojení žáků. Městští policisté věnovali čas na odpovědi na otázky žáků a diskutovali s nimi o jejich obavách a zkušenostech. Tato otevřená komunikace pomohla vytvořit příjemné prostředí.

Návštěva Městské policie v Olomouci se stala nejen zajímavým zážitkem pro žáky, ale také přispěla k jejich většímu povědomí o otázkách bezpečnosti ve městě.

Mgr. Olga Petrovská

Osobní zážitky žáků:

Dne 10. listopadu jsme vyrazili na Městskou policii. Skoro všichni si mysleli, že se půjdeme podívat do vězení, ale nebylo to tak. Šli jsme nahoru do kamerové místnosti, kde byla jedna velká obrazovka a na ní několik různých míst. Také tam byla třída, kde jsme se museli učit 😞... a laserová střelnice, což bylo super 😊..., různé hlavolamy. Samozřejmě jsem nejvíc střílela z laserové pistole a porazila jsem i kluky. Potom jsme šli na chvíli na hřiště a našli jsme podivnou houpačku. Poté si paní učitelka vzpomněla, že musíme běžet na vlak. Byl to dobrý den.

Valča, 4. ročník

Na městské policii jsme byli 10. 11. Jeli jsme tam vlakem a potom jsme šli pěšky. Říkali nám, jaký je rozdíl mezi městskou policií a policií ČR. Byli jsme v kamerové místnosti, kde nám ukázali Olomouc. Ve sklepech měli posilovnu, ale bohužel tam rekonstruovali některé místnosti. Ukázali nám obušky, obleky, odznaky, neprůstřelnou vestu a repliku pistole. Mohli jsme si všechno vyzkoušet. Dozvěděli jsme se, na jaké číslo máme zavolat v případě nouze. Bylo to docela dobré.

Vaša, 4. ročník

10. 11. jsme byli na Městské policii. Jeli jsme vlakem

do Olomouce. Kousek jsme šli pěšky. Chvilku jsme tam na vrátnici čekali. Nejdřív nám něco vysvětlovali, ale pak jsme šli do kamerové místnosti a tam jsme se koukli na mekáč ... atd. Potom jsme šli nahoru, zde jsme se dozvěděli o policii a jejích právech, např. v Německu už práva nemají. Jako první jsem si mohla vyzkoušet policejní oblek a pouta. Stříleli jsme z pistole a skládali hlavolam. Nakonec jsme se sbalili a šli chvilku na hřiště, tam byla velká houpačka a kolotoč. Pak jsme běželi na vlak, ale stihli jsme ho... škoda. Moc se mi tam líbilo. 😊

Mája P., 4. ročník

Předvánoční Příkazy

V atmosféře vánočního očekávání a radosti se žáci Základní školy v Příkazích sešli v sobotu 2. 12. 2023 na nezapomenutelném předvánočním představení. Akce nabídla bohatý program plný talentovaných dětí, veselého zpěvu, pohybového vystoupení, lahodných wafli a kouzelného malování na obličej.

Na pódium se postavily různé třídy s připravenými hity vánočních koled. Zpěváci a tanečníci předvedli svůj talent a nadšení pro umělecké vyjádření. Rodiče, učitelé a spolužáci byli svědky nejen pečlivě připravených vystoupení, ale také neskrývané radosti, kterou děti předvánoční atmosféra naplnila.

Chutnalo to i na talíři! Děti samy připravily a prodávaly lahodné vánoční wafličky, čímž přidaly do akce nádech sladkého pokušení. Rodiče a návštěvníci měli možnost ochutnat tyto dobroty.

Profesionální malíři na obličej se postarali o to, aby tváře byly ozdobeny vánočními motivy a třípytími detaily.

Předvánoční Příkazy se staly nezapomenutelným zážitkem pro všechny zúčastněné. Tato akce nejenže ukázala bohatství talentů, ale také zdůraznila význam společenství a radosti v období vánočních svátků.

Přejme si, aby tato tradice pokračovala i v dalších letech a přinášela všem radost a harmonii.

Veškerý výtěžek putoval na podporu školních projektů.

Mgr. Olga Petrovská

Dne 2. 12. 2023 proběhla akce jménem Předvánoční Příkazy. Na Záložně byly trhy, kde se například prodávali háčkovaní plyšáci, různé ozdoby a tak dále. Venku stál menší kolotoč a pár stánků s jídlem. Kolem 15 hod. jsme měli vystoupení, kde jsme zpívali koledy a přednášeli básničky.

Za vystoupení jsme dostali odměnu - párek v rohlíku a pití. V pět hodin se rozsvítil stromeček a ostatní osvětlené malé stromky. Moc se mi tam líbilo, těším se na příští rok.

Alžbětka, 4. ročník

Měli jsme vystoupení na vánoční trhy. První jsme se sešli u školy a někteří potom došli. Před vystoupením jsme se museli schovat do mysliveckého domu, protože

hodně sněžilo. Zpívali jsme Vánoce, Vánoce, přicházejí, Rolničky a Evu Farnou. Po zpívání jsme si šli pro párek a pití. Uvnitř měli spoustu krásných věcí. Bylo to super a těším se zase na další rok.

Maruška M., 4. ročník

Předvánoční Příkazy 2. 12. Přišli jsme na pódium a začali jsme zpívat písničku. Pan učitel hrál na kytaru. Potom, když jsme dozpívali, tak byly básničky. Za odměnu jsme dostali párek v rohlíku a pití. Doma jsem nedostala žádnou odměnu. Vystoupení se mi líbilo a bylo moc a moc krásné.

Sand'a, 4. ročník

Mikulášská nadílka

Pátého prosince k nám přišel Mikuláš a anděl, a na jednu vyšel i čert. Někteří se čerta hrozně báli, ale já s Lukou Dostálem jsme chtěli skočit do pytle. Volali si všechny děti a potom dostali všichni nadílku. Potom jsme se vyfotili. Čert nebyl strašidelný, ale za to byl chlupatý. Měl řetěz a pytel. Anděl věděl o nás všechno. Mikuláš měl hůl a pěkný oděv.

František Hymr, 3. ročník

Pátého prosince k nám přišel Mikuláš, anděl a z pekla samozřejmě přišel i čert. Když přicházeli, tak anděl zazvonil. Přišli do třídy a stoupli si před tabuli. Anděl samozřejmě nebyl obyčejný. Věděl o nás všechno. Franta a Luka z naší třídy se nebáli, ani já ne. Dostali jsme kokina a čokoládu. Nakonec jsme se vyfotili, i když se čert spíš bál nás.

Karolína Fialová, 3. ročník

Jednoho dne děti seděly v lavici, když uslyšely zvonění. Paní učitelka otevřela dveře. Z nich vyšli Mikuláš, andělíček a čert. Čert měl u sebe pytel a řetěz. Mikuláš měl velkou hůl. Andělíček byl velice hodný, měl košík a svatomartinskou zář. Ještě se s námi vyfotili, nakonec se rozloučili.

Lukáš Rozsypal, 2. ročník

Jak vypadá Mikuláš a čert?

Mikuláš je vysoký, má bílé vousy. Nosí plášť a hůl. Čert je zlý a hrozný. Nosí roztrhané oblečení a je špinavý. Má u sebe pytel, řetěz, uhlí a česnek. Straší nehodné děti. Na hlavě má rohy, je celý černý a strašidelný.

Marek Borůvka, 2. ročník

Mikuláš je velký, bohatý a má vousy. Dříve pomáhal lidem. Chodí s andělem. Má hůl, plášť a čepici. Má hodně peněz. Nosí kokina. Čert je hrozný a zlý. Straší děti. Má dlouhý jazyk, rohy a drží pytel. Je černý a špinavý.

Dominik Hanus, 2. ročník

Babiččina cukrárna

V sobotu 2. prosince se uskutečnila tradiční předvánoční akce v prostorách hotelu Záložna za účasti mnoha prodejců a mnoha místních spolků. K dobarvení adventního času opět přispěly místní seniorky. Ve svých domácnostech napekly spoustu výborných sladkostí – vánočního cukroví, rolád a dalších vánočních dobrot. Na počátku akce se zdálo, že tolik domácích výrobků se snad ani neprodá. Opak byl pravdou a v odpoledních

hodinách byl jejich stánek zcela vyprodán. Návštěvníci si pochutnávali u několika stolků před jejich „prodejním okénkem“. Využili i nabídku stánku sousedního, kde učitelky místní školy podávaly kávu, čaj nebo punč. Sám jsem jejich punč ochutnal. Byl výborný a dal se přirovnat k vyhlášeným punčům z olomouckého náměstí. Chtěl bych tedy seniorkám i učitelkám, které se do této akce zapojily upřímně poděkovat. Věřím a doufám, že se tento předvánoční jarmark bude opakovat v prosinci každý rok. Za celý klub seniorů přeji všem občanům Příkaz a Hynkova klidné a spokojené prožití vánočních svátků v kruhu svých rodin a přátel. V následujícím roce 2024 buďte všichni zdraví, se stálým úsměvem na tváři a hlavně pozitivně naladěni. Vždyť stále dobrá nálada je nejlepší lékař na všechny trable a starosti.

Jaromír Tomanec

Není čas ztrácet čas

velké časové ztráty
dělají drtící boty
patří našim úkolům
chtivým nesmyslům
mají drsné podrážky
chtění plné tašky
až tu bude jen chtění
přijde čas na ztracení

Marcela Prázdna

TJ Sokol před koncem roku 2023

V polovině listopadu nám skončila fotbalová sezóna. Našemu A mužstvu se první polovina sezóny vydařila náramně. Získali 43 body a patří jim 1. příčka. Naše Běčko si drží střed tabulky na 7. místě a má 21 bod. Do 15. 12. probíhaly tréninky jako první fáze přípravy na jarní část sezóny. Znovu se naši muži zapojí do přípravy v lednu. V únoru je čeká soustředění v Karlově pod Pradědem. A od konce března potom první zápasy jarní části sezóny 2023/2024.

Ani po konci podzimní části jsme úplně nezazímovali všechna stanoviště. Trénuje se na umělé trávě a také v sobotu 9. 12. proběhl tradiční volejbalový turnaj v naší tělocvičně. Letos byla účast o něco menší, zúčastnilo se 15 hráčů, bylo tedy 5 týmů. Vítězem letošního ročníku se stalo kloboukově naložované družstvo ve složení Petr Moural, Petra Čapková a Květoslava Hojná.

V prosinci proběhne ještě 26. prosince nohejbalový turnaj a 31. 12. tradiční zakončení roku fotbalovým utkáním. V lednu jste srdečně zváni na náš společenský ples v sobotu 27. 1. a na dětský karneval v neděli 28. ledna.

Za TJ Sokol Příkazy K. Hrubá

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Partnerství

Příkazy a Střeň - sociální práce na obcích

Reg. č. CZ.03.02.01/00/22_009/0001437

Vážení a milí,

s blížícím se koncem letošního roku se chceme ohlédnout za uplynulým časem, který jsme strávily ve vaší obci jako sociální pracovnice nového, zde dosud nikým nevyzkoušeného projektu sociální práce na obcích. Před půl rokem začalo naše působení ve dvou obcích, čtyři dny v týdnu jsme s vámi v Příkazích a jeden den býváme ve Střeni. Od té doby probíhá naše postupné seznamování se s prostředím obce, pozorujeme, nasloucháme, vytváříme si mozaiku informací a potřeb, které lidé řeší. Podařilo se nám navázat osobní kontakty se všemi důležitými subjekty, které v obci a jejím okolí působí a zmapovaly jsme dostupnost sociálních služeb. Zmíníme například Základní a Mateřskou školu, praktickou lékařku, Klub seniorů, Charitu Litovel, Sestřičku.cz (domácí zdravotní péče a pečovatelská služba), farnost Náklo, Místní akční skupinu Moravská cesta, z. s. Spolupracujeme i s dalšími odborníky a sociálními službami, se kterými konzultujeme specifická témata, organizujeme s nimi společná setkání a zprostředkováváme jejich případnou pomoc občanům. Naší rolí a úkolem je provázet a podpořit každého, kdo se ocitnul v těžké situaci, kterou není schopen řešit vlastními silami. Může jít o jednotlivce, rodinu nebo i skupinu lidí, kterou trápí stejný problém. Jsme tady pro všechny, bez ohledu na věk, společenské postavení nebo typ problematické situace, ve které se nachází.

Za dobu naší působnosti v obci jsme se věnovaly lidem, kteří potřebovali zjistit informace a mít podporu například v oblastech sociálních dávek (dávky hmotné nouze, příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, mimořádná okamžitá pomoc), náhradního výživného, zprostředkování pečovatelské služby, zajištění materiální pomoci (oblečení, školní potřeby), potřeb pečující osoby o dlouhodobě nemocného blízkého člověka, finančního hospodaření, dluhové problematiky (splátkové kalendáře, insolvence, exekuce), péče o děti, státních dotací Zelená úsporám, komunikace s úřady. Z výčtu je patrná různorodost situací, které je mnohdy těžké zvládnout bez pomoci druhého člověka a ve kterých se může někdy ocitnout každý z nás. Může jít i o jakoukoliv jinou situaci, která zde není zmíněna, přesto nás může potrápit. Může se jednat o situaci, která se nám ze začátku jeví jako zvládnutelná a pak nám přeroste přes hlavu. Máme ale možnost vyhledat včas pomoc, promluvit si o tom, co nás trápí a požádat o radu...

a pro vás jsme tady my:

Miroslava Koutská a Michaela Kotěšovská

Odpadové okénko

Dnes začnu tuto rubriku velikým poděkováním Všem občanům naší obce, kteří se zasloužili o to, že již podruhé za sebou jsme obsadili 3. místo v produkci smíšeného komunálního odpadu (SKO) za rok 2022 v rámci Olomouckého kraje, mezi obcemi od 1001 do 5000 obyvatel. Za loňský rok byla produkce SKO na osobu a rok v naší obci 123 kg. V předloňském roce 130 kg. Podle neúplných výsledků to vypadá, že v letošním roce to bude zase o něco lepší.

Ukazuje se, že systém odpadové hospodářství, který jsme zavedli před čtyřmi lety je funkční, motivační a přináší své výsledky. Mnoho okolních obcí se chystá takový či podobný systém rovněž zavést, neboť poplatky za odpady se každoročně navyšují a z obecního i rodinného rozpočtu jsou na jeho likvidaci vynakládány velmi vysoké prostředky.

V příštím roce se bude navyšovat skládkovací poplatek, DPH a rovněž ceny služeb od firem, která se likvidací odpadů zabývají. Je potřeba si uvědomit, že v poplatku za takzvané černé popelnice jsou zahrnuty náklady za likvidaci všech odpadů z obce. Konkrétně se jedná o likvidaci bioodpadu na kompostárně v Nákle, likvidaci nebezpečného, velkoobjemového a elektroodpadu na sběrovém dvoře v Nákle, vývoz a likvidaci plastů, papírů, skla a olejů. Celkové náklady musí obec zaplatit a následně, pokud si chce počínat s péčí řádného hospodáře, k čemuž nás zákon o obcích vyzývá, by je měla přeúčtovat na občany. Z tohoto důvodu jsme nuceni o něco navýšit poplatek za odpady na rok 2024. Tento poplatek bude vybírán až v roce 2025, podle skutečně vyvezených nádob - černých popelnic !!!

V porovnání s okolními obcemi zůstává tento poplatek pořád na poměrně nízké úrovni právě proto, že občané v naší obci jsou odpovědní.

Za vyvezení 1 litru odpadů bude za rok 2024 účtován poplatek 1 Kč - SPLATNÝ v roce 2025.

Za vývoz nádoby o objemu 120 l bude obec účtovat - 120 Kč.
Za vývoz nádoby o objemu 240 l bude obec účtovat - 240 Kč.
Za vývoz nádoby o objemu 1100 l bude obec účtovat - 1100 Kč.

V prvním pololetí 2024 se bude platit úhrada za svoz smíšeného komunálního odpadu (SKO) z černých nádob za rok 2023 podle POČTU USKUTEČNĚNÝCH VÝVOZŮ z každého domu. Počet vysypaných nádob z Vašeho domu Vám sdělí pracovnice obecního úřadu na telefonu 585967306 nebo při osobní návštěvě.

Pokud ještě některá domácnost nemá nádoby – popelnice na třídění plastů a papíru, žluté a modré, můžete si o ně požádat na obecním úřadě a budou jí ZDARMA dodány.

starosta

OPAKOVÁNÍ JE POTŘEBNÁ VĚC A PROTO ZNOVU OTISKUJEME NÁSLEDUJÍCÍ INFORMACE

V souvislosti se zdražením plynu a elektřiny se objevil nešvar se spalováním odpadů v kamnech či kotlech některých domácností. Poznáte to, když se večer půjdete projít. Spalováním odpadů vznikají toxické látky, jako jsou benzen, formaldehyd a další polycyklické uhlovodíky, které jsou rakovinotvorné, dráždí oči i plíce. Pokud někdo spaluje komunální odpad, ohrožuje nejen sebe, ale i své sousedy.

A co dělat pokud takového souseda máte?

Napřed mu zkuste domluvit a vysvětlit nesmyslnost takového počínání. Pokud by se taková domluva minula účinkem, obraťte se na obecní úřad, který ve spolupráci s odborem životního prostředí MMO zajistí nápravu. Doufám však, že zvítězí zdravý rozum a občané v naší obci se domluví, protože jde o zdraví nás všech a také o to, abychom neznečišťovali naše životní prostředí, neboť toxické látky vzniklé nedokonalým spalováním zůstávají ve vodě a v půdě.

A jak je to se spalováním odpadů?

Zdroj: www.Arnika.org

I když se spalení odpadu může jevit jako bezstarostná a rychlá forma jeho likvidace, v žádném případě tomu tak není. A už vůbec ne v domácích topeništích. Pálením odpadu vytváříme množství velmi jedovatých látek, které následně ohrožují naše zdraví i zdraví naší rodiny nebo sousedů. Spalování odpadu v domácím topeništi je navíc nejen zdraví škodlivé, ale i nezákonné!

Co do kamen rozhodně nepatří

- Plasty. Při jejich pálení vzniká nejvíce jedovatých látek. Např. při spalování PVC unikají do ovzduší dioxiny a sloučeniny chlóru. Plasty patří do kontejneru na tříděný odpad.
- Nápojové kartony. Jejich pálení produkuje chlororganické látky a těžké kovy. Tyto obaly patří do kontejneru na tříděný odpad.
- Celobarevné letáky a časopisy. Tiskařské barvy často

obsahují velké množství těžkých kovů (např. olova nebo kadmia), které se při spalování uvolňují. Papír patří do tříděného odpadu nebo do sběrného dvora.

- Rozbitý nábytek, palety, chemicky ošetřené dřevo, natřená prkna, dřevo z demolice. Při jejich spalování se uvolňují dioxiny (až v 500x větším množství než při použití palivového dříví) a formaldehyd. Tyto materiály patří do sběrného dvora.

- Pneumatiky. Při jejich pálení vznikají polyaromatické uhlovodíky (PAU) a další jedovaté látky. Staré pneumatiky patří do sběrného dvora.

- Nebezpečné odpady jako zbytky léků, barev, baterie atd. Tyto odpady je nutné odevzdat do specializovaného sběru ve vaší obci. Prošlé léky můžete odevzdat k likvidaci v lékárně, staré tužkové baterie přebírají některé drogerie a další obchody.

- Nekvalitní uhlí. Může při spalování produkovat množství oxidu siřičitého, dusíme-li palivo v kamnech či máme špatně průchodné spalínové cesty, může vznikat jedovatý oxid uhelnatý. Spalováním nevhodného materiálu vzniká také množství pevných prachových částic.

PLÁN AKCÍ NA ROK 2024

LEDEN

- 7.1. (ne) Koncert v kapli sv. Cyrila a Metoděje
- 13.1. (so) Myslivecký ples – Příkazy
- 27.1. (so) Sokolský ples - Příkazy
- 28.1. (ne) Dětský karneval - Příkazy

ÚNOR

- 3.2. (so) Ostatkê v Hanáckém muzeu v přírodě
- 10.2. (so) Ostatky na Hynkově
- 10.2. (so) Hasičský ples – Příkazy
- 11.2. (ne) Dětský maškarní karneval - Hynkov
- 17.2. (so) Ples seniorů

BŘEZEN

- 2.3. (pá) Ples Spolku rodičů při ZŠ Náklo
- 16.3. (so) Josefovský košt vína
- 17.3. (ne) Vynášení Smrtky - vítání jara
- 21.3. (čt) Jarní dílničky + Den otevřených dveří ve škole
- 21.3. - 23.3. (čt-so) Výstava loveckých trofejí
- 23.3. (so) Divadlo na Hynkově
- 30.3. (so) Hanácké Velikonoce v Hanáckém muzeu v přírodě

DUBEN

- 5.4. (pá) Noc s Andersenem
- 12.4. (pá) Divadlo

KVĚTEN

- 4.5. (so) Stavění máje
- 4.5. (so) Krojová poradna v Hanáckém muzeu v přírodě
- 10.5. (pá) Maminkám
- 11.5. (so) Karneval - TJ Sokol Příkazy
- 11.5. (so) Střelby MS na „Safari“
- 18.5. (so) 1. okrskové kolo hasičské soutěže – SDH Hynkov

ČERVEN

- 1.6. (so) Kácení máje
- 1.6. (so) Krojová poradna v Hanáckém muzeu v přírodě
- 9.6. (ne) Dětský den – TJ Sokol Příkazy
- 4. - 26.6. Edukační programy v Hanáckém muzeu v přírodě
- 14.6. (pá) Koncert Smíšeného pěveckého sboru Příkazy
- 15.6. (so) Pohádkový les na Hynkově
- ??.6. () Zájezd seniorklubu

ČERVENEC

- 5.7. (pá) Hody – mše v kapli sv. Cyrila a Metoděje
- 6.7. (so) Krojová poradna v Hanáckém muzeu v přírodě
- 13.7. (so) Tradiční tesařské řemeslo v Hanáckém muzeu v přírodě
- 20.7. (so) Střelby MS na „Safari“
- 27.7. (so) Žně na Hané v Hanáckém muzeu v přírodě
- 27.7. (so) Fotbalový turnaj starých pánů – Sokol Příkazy

SRPEN

- 3.8. (so) Krojová poradna v Hanáckém muzeu v přírodě
- 23. - 25.8. (pá - ne) Kynologické závody
- 24.8. (so) Koniny (program pro děti) v Hanáckém muzeu v přírodě
- 31.8. (so) GULÁŠFEST na Hynkově

ZÁŘÍ

- **9. (st) Zájezd seniorklubu
- 7.9. (čt) Krojová poradna v Hanáckém muzeu v přírodě
- **9. (so) Cyklistický závod pro děti
- 14.9. (so) Zájezd
- 14.9. (so) Sokolské vinobraní - Sokol Příkazy
- 28.9. (so) XV. Setkání Hanáků

ŘÍJEN

- 4. – 6.10. (pá-ne) 46. setkání sokolníků
- 12.10. (so) Oktoberfest
- 19.10. (so) Posezení s harmonikami

LISTOPAD

- 1.11. (pá) Dýňobraní + lampionový průvod
- 29.11. (pá) Rozsvícení vánočního stromu na Hynkově
- 30.11. (so) Předvánoční Příkazy + Hanácké Vánoce v Hanáckém muzeu

PROSINEC

- 7.12. (so) Volejbal – Mikulášský turnaj – TJ Sokol Příkazy
- 7.12. (so) Mikulášská nadílka na Hynkově
- 7.12. (so) Mikulášská zábava – Hasiči Příkazy
- 21.12. (so) Adventní koncert v kapli sv. Cyrila a Metoděje SPSP+Hanácká Mozeka
- 26.12. (čt) Štěpánský turnaj - Sokol Příkazy
- **12. (čt) Silvestr seniorklubu

**** -- termín bude upřesněn dodatečně!**

(Máte-li vánoční ozdoby, které byste chtěli ukázat návštěvníkům vánoční akce a zapůjčit pro výstavu, můžete je přinést do 28.11.2024 na obecní úřad nebo se domluvit s členy kulturní komise.)

Změna v plánu akcí vyhrazena a bude oznámena.

ZPRÁVY Z RADY

Vážení čtenáři, ve sloupku VÍTE, ŽE Vás chceme informovat o zajímavých věcech projednávaných Radou obce, která se pravidelně schází každých čtrnáct dní. Vybrali jsme pro Vás ty nejzajímavější:

Rada obce schválila:

- žádost Zvukařského institutu v Praze o pronájem velkého sálu v Záloženském domě dne 18. – 19.5. 2024 na zvukařský kurz
- cenovou nabídku Ing. arch. Ivety Trtílkové, Olomouc na autorský dozor stavby Záloženský a společenský dům - obnova hlavního průčelí za maximální cenu 40.600,- Kč bez DPH
- cenovou nabídku Ing. Vladimíra Blaho, TSaB, stavební firma spol. s r. o., Olomouc, na stavební dozor stavby Záloženský a společenský dům - obnova hlavního průčelí za maximální cenu 16.800,- Kč za měsíc bez DPH
- jmenování komise pro kontrolu činnosti hospodaření Základní školy a Mateřské školy Příkazy, p. o. Ing. Libora Tandlera, Mgr. Jaromíra Vachutku, Ph. D. a Jaroslavu Dostálovou k provedení této kontroly hospodaření
- nákup televize do restaurace v Záloženském domě - pronájem velkého sálu v Záloženském domě Hanáckému muzeu v přírodě na akci XVII. Konference o lidové kultuře na Hané dne 9. 11. 2023
- žádost Základní školy a Mateřské školy Příkazy, p.o. o schválení smlouvy o poskytnutí daru „ Pomáháme školám k úspěchu o.p.s.“ ve výši 20.000,- Kč. Částka bude využita na krytí nákladů školy se zapojením do společného profesního učení v projektu Pomáháme školám k úspěchu a nákupu knih
- Výroční zprávu o činnosti Základní školy a Mateřské školy Příkazy, p.o. za školní rok 2022/2023
- dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo k akci Realizace plánu společných zařízení v k.ú. Hynkov - 1. etapa, mezi ČR-Státní pozemkový úřad, Obec Příkazy a EUROVIA CS, a.s., celková cena díla se sníží o 33.856,69 Kč (pro SPÚ)
- výsadbu vánočního stromu na Hynkově, cenová nabídka společnosti LT EkoLesServis s.r.o., Příkazy za cenu celkem 26.015,- Kč vč. DPH
- cenovou nabídku od Michala Pospíšila z Vojnic na výměnu klempířských prvků na Záloženském domě Příkazy za cenu 128.700,- Kč. Není plátce DPH
- žádost Českomoravské myslivecké jednoty na zapůjčení velkého sálu v Rolnické záložně na chovatelskou přehlídku trofejí a okresního sněmu: chovatelská přehlídka trofejí se bude konat ve dnech 21. - 23. 3. 2024 a okresní sněm dne 24. 3. 2024
- návrh smlouvy o úhradě nákladů na úklid a nakládání s odpady tabákových výrobků mezi obcí Příkazy a Nevajgluj a.s., Praha 4
- žádost SKAM Olomouc, o možnosti používání

oficiální adresy klubu: SKAM Olomouc v ÚAMP z.s., na adrese Příkazy 18. Automobilový klub byl na Rolnické záložně založen

- příkaz starosty k provedení řádné inventarizace majetku a závazků obce ke dni 31.12.2023 - vypsání výběrového řízení na rekonstrukci zbývajících částí ubytovacího zařízení v Záloženském domě Příkazy, dle projektu a stavebního povolení
- cenovou nabídku od RaP Levné koupelny, Příkazy na rekonstrukci toalet pod jevištěm v Záloženském domě za cenu 290.202,- Kč
- žádost Základní školy a Mateřské školy Příkazy, p. o. o projednání přerušení činnosti MŠ, ŠD a ŠJ. ve dnech od 23. 12. 2013 do 02. 01. 2024
- pronájem restaurace v Záloženském domě ve dnech 8. - 10. 12. 2023 pro SDH Příkazy za částku 1.000,- Kč bez DPH a cenu za energie

Rada obce vzala na vědomí:

- zápis z dílčího přezkoumání hospodaření obce za rok 2023 z Krajského úřadu v Olomouci, které se uskutečnilo ve dnech 9.– 10. 10. 2023 se závěrem, že nebyly zjištěny chyby a nedostatky
- dne 24.10.2023 proběhla závěrečná kontrolní prohlídka stavby „Realizace společných zařízení v k.ú. Hynkov“ ze strany Magistrátu města Olomouce, odbor dopravní za účasti investora - Státního pozemkového úřadu, stavební firmy EUROVIA, naší obce a dalších účastníků řízení. Všichni zúčastnění konstatovali vysokou kvalitu provedených prací
- na základě žádosti obce jsme obdrželi Souhlasné závazné stanovisko Magistrátu města Olomouce, odbor životního prostředí, péče o krajinu ke kácení dřevin rostoucích mimo les – a to topol 50 ks, k.ú. Příkazy, parcela č. 1158/2, topol 24 ks, k.ú. Hynkov , parcela č. 1644, topol 50 ks, k.ú. Hynkov, parcela č. 1648, topol 30 ks, k.ú. Hynkov, parcela č. 1649
- V případě příznivých podmínek bude obec pokračovat v kácení starých a přerostlých topolů, jak v Příkazích, tak na Hynkově
- vyjádření Magistrátu města Olomouce, odbor životního prostředí, péče o krajinu k liniové výsadbě dřevin v Příkazích na pozemcích p.č. 543/22 a 402/21 v k.ú. Příkazy. Jedná se o souhlasné stanovisko k výsadbě alejí ovocných stromů za dálnicí směrem k biocentru a z Haťové cesty směrem na cestu za hřištěm v Nákle

Zprávy ze Zastupitelstva obce ze dne 29.11.2023: Zastupitelstvo obce Příkazy schválilo:

- Zastupitelstvo obce Příkazy vydává Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

- Zastupitelstvo obce Příkazy vydává Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci
- Zastupitelstvo obce Příkazy vydává Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku ze psů
- Zastupitelstvo obce Příkazy stanovuje výši stočného za odvádění odpadních vod pro část obce Příkazy ve výši 46,- Kč/m3/rok vč. DPH od 1.1.2024 a pro část obce Hynkov ve výši 30,- Kč/ m3 od 1.1.2024, což představuje 1.050,- Kč na osobu a rok
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje poskytnutí finančního daru SDH Příkazy ve výši 20.000,- Kč
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje Smlouvu o úhradě poplatku vlastníků nemovitosti za vybudování kanalizace na Hynkově a jejího připojení
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje Směnnou smlouvu mezi Ing. P. A., Velká Bystřice a L. Š., Olomouc a Obcí Příkazy
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje Dodatek č. 2 ke Smlouvě o poskytnutí podpory č. 1190400329
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje Smlouvu o výpůjčce s DSO Region Moravská cesta, z.s., jejímž předmětem je výpůjčka vratných kelímků, myček a přepravních boxů pro Obec Příkazy
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje změny Stanov DSO Region Moravská cesta navržené členskou schůzí DSO Region Moravská cesta dne 12. 9. 2023 v předloženém znění
- Zastupitelstvo obce schvaluje Dohodu o ukončení Smlouvy o spolupráci obcí při likvidaci komárů
- Zastupitelstvo obce schvaluje podání žádosti o zařazení obce do Výboru pro kontrolu výskytu komárů v DSO Region Moravská cesta
- Zastupitelstvo obce deleguje Ing. Jaroslava Sívka do Výboru pro kontrolu výskytu komárů zřízeného při DSO Region Moravská cesta a to s účinností od 1. 1. 2024
- Zastupitelstvo obce Příkazy schvaluje Pravidla rozpočtového provizoria na rok 2024
- Zastupitelstvo obce Příkazy souhlasí se vznikem pracovněprávního vztahu mezi Obcí Příkazy a členem zastupitelstva obce Jiřím Vacou, ml. Jedná se o Dohodu o provedení práce na IT služby. Dohoda bude uzavřena na dobu určitou od 2.1.2024 do 31.12.2024 ve výši 400,- Kč/hod.
- Zastupitelstvo obce Příkazy souhlasí se vznikem pracovněprávního vztahu mezi Obcí Příkazy a členem zastupitelstva obce - Ivo Štancl. Jedná se o Dohodu o provedení práce – Správce kulturního domu Hynkov. Dohoda bude uzavřena na dobu určitou od 2.1.2024 do 31.12.2024 ve výši 200,- Kč/hod.

Josef Škrabal

Kácení topolů

V případě příznivého zimního počasí (při zámrazu) budeme pokračovat v kácení starých a přerostlých topolů a to jak v Příkazích tak i na Hynkově.

Využitelná kulatina bude prodána. Zájemci o zpracování větví do průměru 30 cm pro vlastní spotřebu se mohou přihlásit na Obecním úřadě-email: obec@prikazy.cz nebo tel 585 967 306, za úklid místa těžby.

Josef Škrabal

Vánoční a jiné vzpomínky

Milí čtenáři našich místních novin, žijeme ve složité době, většinu z nás z toho, co se ve světě ale i u nás děje, není do zpevu. A tak jsem se rozhodl, že tentokrát napíšu něco, co vás možná pobaví a u starších vybaví vzpomínky na dobu našeho mládí, která nebyla vždy idylická.

Tak už tu máme zase Vánoce, spolu s Velikonocemi největší křesťanské svátky. Slaví je jen Západní civilizace - křesťané - katolíci, protestanti, pravoslavní a spolu s námi křesťany i všichni naši ateisté. Těm dárky nenosí Ježíšek, ale Santa Klaus nebo Děda Mráz. Je nás zhruba 1,6 miliardy, ale na Zemi už žije skoro 8 miliard. Já jsem rád, že jsem se narodil do této civilizace. Letos jsou to už mé 82. Vánoce. Ty v roce 1944, ke konci války si už moc nepamatuju, vzpomínám jen, jak jsme každý večer museli mít zatemněná okna, protože fronta byla už blízko.

První léta po válce byla složitá. Potraviny byly na lístky, oblečení a obuv na tzv. body. Podle toho také vypadaly Vánoce. Na Štědrý den bábovka, rodiče čaj s rumem, my děcka s citronem. Zrnková káva nebyla k dostání, ale když se ji mamince podařilo sehnat, už při mletí krásně voněla. Na stole měl každý čtyři ořechy a jablko. To se rozkrojilo, a když byla z jaderníku hvězdička, čekal se rok ve zdraví, kdyby se objevil křížek, čekalo se onemocnění. A stejnou symboliku měly rozlousklé ořechy. Naštěstí otec vybral vždy zdravá jablka i ořechy. Dárky byly skromné - hlavně oblečení, nějaká knížka a když se povedlo, tak nějaká ta hračka. Jednou jsem na tomto místě popsal, jak složitě jsem sháněl pro své mladší sestry dvě stejné panenky. U stromečku jsme zpívali koledy a pak na lavoru pouštěli z ořechu udělané lodičky s rozžatými svíčkami. A pak po tmě, jen s rozžatým stromečkem jsme seděli na zemi kolem roztopených kamínek nebo piliňáků a tatínek nám vyprávěl pohádky. Ta o Ježíškovi byla samozřejmě první. Postupně se životní úroveň zlepšovala, v roce 1953 byl zrušen lístkový systém na potraviny a v roce 1958 i na obuv a oblečení. I štedrovečerní stůl byl bohatší. V době mých gymnaziálních studií jsme už mívali i kapra. Stromeček u nás zdobila maminka, která měla napečeno nejméně 10 druhů cukroví. Jak to všechno zvládala, je pro mne záhadou: hospodářství s dvěma kravkami, prasata,

drůbež a my tři děcka. Na Štědrý den otec poklid zajistil, ale krávy musela podojit maminka. Ta nás odpoledne s otcem vyhnala, aby v klidu stihla nastrojit stromeček a připravit štědrovečerní stůl. Většinou bývaly bílé Vánoce, a tak jsme jeli se saněmi a psem Barykem, křížencem německého ovčáka a ohaře, který nás děcka na uježděném sněhu utáhl. Chodili jsme k hrubeckému zámku, podél zídky parku až k sýpce, která patřila k arcibiskupskému statku a podél mlýnského potoka, který býval už zamrzlý, po něm na bruslích jsme se dostávali až do sousední vesnice. Když jsme přišli domů, maminka už měla všechno hotové. Převlečená do plesových tmavých šatů s krajkovým bílým límečkem a vlnami na svých krásných blond vlasech. Připadala mi jako kněžna z pohádky.

Na první svátek vánoční jsem s maminkou ve čtyři hodiny ráno chodil do farního kostela v sousední vesnici na jitřní, půlnoční bývaly tehdy jen ve městech. Sestry chodily s otcem až na hrubou v 10 hodin. Já pak mamince pomáhal v kuchyni s přípravou slavnostního oběda. Obyčejně bývala pečená husa se zelím nebo smažené kuře s bramborovým salátem. První léta po válce s námi u štědrovečerního stolu sedával i mamčin svobodný bratr, než se v Rýmařově, který šel v roce 1947 dosídlivat, seznámil s vdovou neodsunutou německou antifašistkou, která byla s manželem v koncentráku, z něhož se jí manžel už nevrátil. Že byla zakládající členkou KSČ, její německé sekce, jsme se dověděli až po její smrti. Myslím, že ani strýc to nevěděl. Byla to velmi zbožná paní, jezdíval jsem tam na prázdniny. Před každým jídlem jsme se modlili, v kuchyni měla velký kříž a každou neděli ráno chodila do kostela na mši, kterou tam pro pár neodsunutých Němců sloužil páter Vaňák, pozdější olomoucký arcibiskup. Zdá se to jako paradox, ale takový je život.

Když jsem přišel v r. 1965 do Příkaz, bydleli jsme v šohajácké bytovce na kraji obce. Byli jsme tam čtyři partaje. Kromě nás všechno bývalí nebo stávající pracovníci této oděvní provozovny, která patřila tehdy pod OP Prostějov. Rád na to období vzpomínám. Byli jsme jakási velká rodina, a tak se není co divit, že jsme se navštěvovali i o Vánocích. Štědrý den byl dlouho dnem pracovním, pracovalo se ale jen odpoledne. Teprve později se stal svátkem, u zvěrolékařů se svátečními službami. Den před Štědrým dnem jsem pozdě večer jezdil ke známým do Náměště, kteří měli vlastní les. Přesto jsem jezdil s borovičkou zamotanou do bílých plášťů se strachem, aby mne nechytla policie. Pokuty za stromek bez dokladu byly tehdy vysoké. O Štědrém dnu jsem zabil kapra, na kterého se děcka do sklepa chodila dívat, jak plave ve vaničce. A pak jsem si v JZD na malém kravíně na č.p. 81 šel umýt auto. Jedině tam mívali dostatek teplé vody, jinak jsem auto umýval jen třikrát do roka, kromě Vánoc ještě na Velikonoce, a když jsme jeli na dovolenou. Umytí jste za dva dny nepoznali, protože cesty ke kravínům připomínaly někde tankodrom. A pak jsem z příkazu ženy vzal děcka na procházku po vánočních Příkazích. Minimálně 3 hodiny potřebovala žena, aby nastrojila stromeček, který byl už

ve stojanu připraven ve sklepě. A tak jsme popřáli vrátným v tehdy fungující sladovně, prošli všechny stáje s kravami a na č. 78 i s prasnici, popřáli ošetřovatelům a nahlédli do restaurace hotelu, kterou tehdy provozoval jistý Barošek. Bylo tam plno. Podíval jsem se na hodinky a zjistil, že žena potřebuje ještě minimálně hodinu. I rozhodl jsem se s děckama zajít ještě do živočišného střediska za vesnicí. Napřed jsme se podívali na selátka na porodně, která už dlouho nestojí, kde už byl jen noční hlídač pantáta Prášil, s kterým jsem si popovídal o jeho životní anabázi, kdy byl jako kulak ve vězení. To na kravíně, zvaném Učko, už ho také bourají, dojičky ještě dojily a krmič pantáta Rohrer podestýlal krávy zářivě žlutou slámou. Chtěl jsem původně jen osazenstvu popřát a děcka, aby se pomazlila s telátky. Když jsem chtěl odcházet, povídá pantáta Rohrer: „Vím, že nemáte službu, ale nepodíval byste se na krávu, má se telit, pořád tlačí a nic z ní neleze. Ať nemusíme volat službu a kdo ví, kdy by přijeli, je ten Štědrý večer, žensky spěchají.“ Posadil jsem děcka na otýpku slámy, vysvlékl se do půli těla a zjistil, že kráva čeká dvojčata. Chvilí mi trvalo, než jsem zjistil, která nožka kterému teleti patří, ale pak s pantátou Rohrerem dvě telátka jalovičky živé a zdravé vytáhl. Jak symbolické: v den zrození symbolu naší civilizace vidí mé děti zrození nového života. Zatímco mi paňmáma Hékalová hadrem, kterým umývala vemená, omývala záda, paňmáma Tomková ošetřovala telátka. Ta se, ještě než jsme odešli, postavila a každé z jiné strany se přísála k vemenu matky. Domů jsme přišli vymrzlí a pěkně nasáklí oděrem chléva a siláže. I když se v rodinách tehdejších zvěrolékařů tento pach neřešil, tentokrát nás manželka donutila všechny se vykoupat. Časem si kolegyně i kolegové manželky z litovelského gymnázia, kde žena učila, na pachy jejího manžela zvykli, dostávali za to výslužky ze zabíjaček, které zvěrolékaři často dostávali a sami to nemohli zkonsumovat. A tak skončily na gymnáziu.

Při této příležitosti vzpomínám na trapas, který jsem způsobil své ženě v prostějovském kině Oko. ROH gymnázia koupila lístky na tehdy skoro nedostupný film švédského režiséra Bergmana. Bylo to i pro rodinné příslušníky. Řekl jsem ženě, že tam přijedu sám. Oblečen do svátečního projíždím Náměští a vzpomenu si, že zítra zde mám odebrat krev od pěti obecních kozlů. Nasadil jsem si z čistírny čistý plášť a krve k vyšetření na brucelózu odebral. Přijedu do kina, žena s povděkem konstatovala, že oblečením jí nedělám ostudu. Až do chvíle, kdy sedíc uprostřed mezi profesorkami v tom teple ze mne začal vyzařovat kozlí pach. Všichni se ke mně ohlíželi, ale já nemohl utéct, protože jsme seděli uprostřed. O přestávce na mne žena vystříkala voňavky svých kolegyně a ty ten kozlí pach přebily.

Vánoce bývaly tehdy skromné, ale jaksi jsme si jich víc užívali. V televizi jsme pravidelně sledovali Tři oříšky pro Popelku a Mrazíka. Na většinu Vánoc mám hezké vzpomínky. Kromě dvou. Psal se rok 1965 a já si odbýval základní vojenskou službu u odloučené jednotky silničního

vojska, která v areálu TOS Kuřim stavěla komplex budov pro brněnskou vojenskou akademii. Bylo před Vánocemi, když si mne zavolał velitel útvaru major - Rusín, nemluvící dobře slovensky, natož česky. „Kovari, Kovari počúvajte sem“, takto přátelsky mne oslovoval, když něco potřeboval. Zpravidla abych mu opravil a na stroji přepsal pravidelné hlášení o plnění plánu na štáb praporu ve Znojme. Nebo když chtěl, abych mu sehnal afrodisiakum. Tehdy kromě španělských mušek skoro nic nebylo. Dal se však použít Yohimbin, lidský lék, který zvěrolékaři užívali u kanců se slabým sexuálním libidem. Jinak jsem byl súdruh desiatnik. A pokračoval: „Budú Vianoce, vraj máte decko, (měli jsme jednoroční Romanku), dám vám na Vianoce opušťák, ale budete mať dozorného (dozorčího) na Silvestra a Nový rok. Byli jsme u toho odloučeného útvaru čtyři absolventi, ale já se kamarádil jen s Dušanem Ložkem elektroinženýrem z Bratislavy a stavařem Jáno Čamajem z Topolčianok. A právě ten v hodnosti svobodníka mi měl dělat zástupce. Seděli jsme s Jánem v kulturní místnosti a sledovali zajímavý silvestrovský pořad. O půlnoci jsme zjistili, že ze sto dvaceti vojáků zůstalo na ubikacích sotva deset, ostatní utekli na oslavy Silvestra, které tehdy bývaly v každé obci. Utekli i ti, co měli se samopaly službu u vchodu. Nechali je ležet na stole. Jak to dopadlo, jsem podrobně popsal ve své „Zpovědi“ v kapitole nazvané „Lapiduchem u silničního vojska“. Naštěstí jsme s Jánem neskončili ve vojenské věznici v Sabinově, protože se nám po dvou dnech podařilo najít u jedné vdovy postaršího cigána. Vlastně přišel sám, protože ho ona dáma vyhodila. Vánoce s malou Romankou jsem si užil, jen to bylo na krátko. Myslel jsem si, že tak smutné Vánoce už nezažiju. Ale mylil jsem se.

Za rok v r. 1966 jsem se léčil s plicní tuberkulózou v Pasece. Léčba tehdy trvala skoro rok. Z léčebny k návštěvě rodiny pouštěli jen ty, kteří měli dva výtěry z hrtanu po sobě negativní. Přitom výsledek (kultivace) byl a je až za šest týdnů. Právě tímto přísným (nedemokratickým) opatřením se republika zbavila tohoto nebezpečného onemocnění. V roce 1967 byla republika ozdravena i od tuberkulózy skotu. Pro zajímavost, v r. 1952 bylo v Příkazích 82 lidí s aktivní tuberkulózou. Propustka z léčebny byla sice přes Nový rok, Romanky jsem si užil, ale čekaly mne ještě další měsíce nemocniční léčby. Ta byla úspěšná a já i s nefunkční částí plic zvládám výšlapky na horách.

No, a nejsmutnější Vánoce jsem prožíval po smrti mých životních partnerek Aleny a Elišky. Přesto jsme to s pomocí dětí zvládali. Sice cukroví nemám tolik, co maminka, ale zato každý rok dělám podle jejího receptu jen vanilkové rohlíčky, medvědí tlapky a linecké koláčky. Štědrovečerní večeri zahajují tak, jak to dělával můj otec, modlitbou „Anděl Páně zvěstoval panně Marii poselství...“. Všichni stojíme, ale modlí se se mnou jen moje partnerka Renata, protestantka, ostatní přítomní křesťanští ateisté poslouchají a doufám, že v této tradici budou pokračovat, až já tu už nebudu. Potěší mne, že i tito zpívají u stromku koledy. Po rozdání dáreků sedíme

u krbu a vedeme diskuzi, na které nebyl v průběhu roku čas. Na půlnoční do Nákla chodíme jen my dva věřící. Na první svátek vánoční vaříme oběd pro rodiny mých a Eliščiných dětí. Chci držet rodinu pohromadě. Bývá nás 15 i více. Jídlo je za těch dvacet let stejné. Hovězí polévka a vepřová kotleta obalená moukou s hořčicí, osmažnutá a pečená proložená rajčaty, paprikou, na kolečka krájenou cibulí a anglickou slaninou. Vše se peče asi hodinu při 250 stupních. Podávám to s bramborovou kaší nebo rýží. Po obědě sedneme celá sešlost kolem klavíru a zpíváme koledy. Teprve pak se rozdávají dárky nachystané pro příchozí a my domácí dostáváme dárky od nich. Dlouho jsem to vaření dělával sám. Teď mi však pomáhá Renata a někdy i snacha Irena. A pak diskutujeme o rodině a já pouštím v televizi videa, která jsem během roku natočil. Rozcházíme se kolem desáté večer.

Možná si řeknete, co ten trouba nám tu vypráví. Přál bych si, abychom si uvědomili, že právě Vánoce jsou jedním ze symbolů naší křesťanské civilizace. Že jsou nejen časem obdarovávání, ale dobou rodinných setkání. Vážme si proto, že jsme se do této civilizace narodili.

Pěkné Vánoce vám přeje Standa Kovář

P.S. V ordinaci mne navštívil jeden hynkovský občan a upozornil mne, že v posledním čísle našich novin jsem uvedl mylnou informaci, že hynkovskou školu postavil příkazký stavitel Josef Brach. Z almanachu k 90. výročí otevření školy jsem se dočetl, že školu vyprojektoval a postavil František Bartoš z Horky nákladem 33000 Kč. Otevřena byla v r. 1908. Za toto nedorozumění se hynkovským omlouvám.

ŽIJE MEZI NÁMI

Gratulace paní RNDr. Dině Štěrbové

Paní RNDr. Margita Štěrbová je bezesporu nejznámější občankou naší obce. Je obdivuhodné, kolik toho během svého dosavadního aktivního života dosáhla. Původně chtěla být lékařkou, ale komunistický režim jí to nedovolil. Vystudovala odbornou matematiku a dlouhá léta ji vyučovala na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Lidé jí však spíše znají jako nejznámější Českou horolezkyni, která pokořila 2 osmitisícovky a manželku pana profesora Otakara Štěrby. Tou první byla Čo Oju, 8 201 m., šestá nejvyšší hora světa, kterou v roce 1984 zdolala společně s paní Věrou Komárkovou. Byl to zároveň první československý a první ženský výstup na tuto horu. V roce 1988 vystoupila spolu s Lívií Klembarovou na Gašerbrum II - 8035 m. Za svůj pestrý život projela se svým manželem celý svět a výčet hor, které dokázala pokořit by

byl na několik stránek. Zájemci o tyto informace si je jistě rádi přečtou na Googlu.

V posledních letech svoje aktivity věnuje především humanitárním projektům. Od roku 2006 spolupracuje s Vítězslavem Dokoupilem na humanitárním projektu **Czech Hospital** v pákistánském Karakorumu. Je to modelový projekt zlepšení životní situace v extrémních podmínkách vysokohorských himálajských vesnic. Vyvezli, postavili a od roku 2007 provozují horskou nemocnici ve vesnici jménem Arandu v údolí Basho pod ledovcem Čhogo-Lungma. Každým rokem zajišťují léky na roční provoz nemocnice. Udržují a rozšiřují vybavení nemocnice: EKG, ultrazvuk, kyslíková jednotka, defibrilátor, autokláv, diagnostické přístroje, mikroskop, chirurgické vybavení a počítač pro digitalizaci evidence zdravotních výkonů, evidence pacientů a vydaných léků. V roce 2010 vybudovali fotovoltaiickou elektrárnu na střeše budovy a sluneční ohřev vody. Kromě zajišťování provozu samotné nemocnice Czech Hospital vybudovali záchrannou službu v podobě dvou terénních vozidel, které slouží k odvozu těžce nemocných pacientů do státní nemocnice ve městě Skardu.

V Arandu rekonstruovali vodovodní řád včetně jímacího jezírka u pramene. Opravili 20 km nejhorší části „jeepové“ cesty mezi vesnicemi Arandu a Doko, zrekonstruovali tři životně důležité mosty, vybudovali tři vodovody na vysokohorských pastvinách vysoko nad ledovcem Chogo-lungma, rozšířili místní základní školu na dnešní kapacitu 100 dětí. Pro zlepšení a zmírnění dřiny darovali vesnici traktor s příslušenstvím a mlátičku, která odstranila dřinu lidí a zvířat (jaků a krav). Ve vesnici Arandu vybudovali dům (tzv. staff house) sloužící pro ubytování inspekčních lékařů případně personálu. V roce 2012 po devastujícím stržení zavlažovacího kanálu sesuvem půdy, zatrubnili jeho kritickou část v délce cca 300 m. V listopadu 2018 se po čtyřech letech podařilo ve Skardu dokončit internát pro 35 žáků, aby i děti z Arandu mohly absolvovat střední školu ve městě. – převzato z WIKIPEDIE.

Za mimořádné sportovní výkony, realizaci humanitárních projektů a svůj celoživotní postoj obdržela paní RNDr. Margarita Štěrbová letos 28. října z rukou prezidenta republiky Medaili za zásluhu - 1. stupně.

Vážená paní doktorko, jste mimořádnou osobností naší obce a proto přijmete poděkování za vše dobré, co jste v životě vykonala, za dar křížové cesty do Příkazské kapličky a upřímné blahopřání k ocenění, kterého se Vám po právu dostalo.

J. Sívek

Smíšený pěvecký sbor z Příkaz v roce 2023

Členové Smíšeného pěveckého sboru z Příkaz se v loňském roce scházeli v budově školy v úterý od 17.30 do 19.00. Naši dirigentce Mgr. Ivetě Navrátilové, která je v současné době na mateřské dovolené, jsme vděční, že dokáže ve svém programu naplněném mateřskými i dalšími povinnostmi najít chvílky pro příkazský sbor. Nacvičujeme nové skladby a i s písněmi dříve nacvičenými jsme měli v roce 2023 několik vystoupení na akcích:

- 25.3. Festival pěveckých sborů v Jedovnicích
- 21.5. Májový koncert v Morkovicích
- 26.5. Májový koncert v Příkazích
- 31.5. Kácení máje v Domově seniorů František v Náměšti na Hané
- 17.6. Národní muzeum v přírodě vás zve v Příkazích
- 14.10. Ô nás na Hané v Příkazích
- 16.12. Adventní koncert v kapli v Příkazích

Proto budeme pokračovat v pravidelných zkouškách, na nichž s radostí mezi sebou přivítáme vás, kteří rádi hezky zpíváte.

Těšíme se na vás a do roku 2024 přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví a krásných nejen pěveckých setkání.

Za členy Smíšeného pěveckého sboru Příkazy
Mgr. Božena Mikolajczyková

Kulturní komise při Radě obce Příkazy vás zve

v neděli 7. 1. 2024 od 16:00 hod. na

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

v kapli sv. Cyrila a Metoděje
účinkuje skupina
PŘÁTELE

Z výtěžku koncertu přispějeme na
rehabilitační prostředky paní Šárce Přidalové

**Přejeme příjemný zážitek
a šťastný nový rok 2024**

*Po koncertě bude ochutnávka vína
z místního vinohradu i cukroví od Vánoc*

Těšíme se na Vás

Klidné vánoční svátky

a mnoho zdraví a spokojenosti v roce 2024

přeje Seniorský klub Příkazy

PF 2024

*Veselé Vánoce
a
šťastný nový rok*

*přejí
děti, žáci a zaměstnanci ZŠ a MŠ Příkazy*

Farní ples

**Obecní sál Střeň
3. února 2024 v 19.00**

Hudební skupina **Karamel**
Dechová hudba **Nákelanka**

- ↻ Vstupné 100,- Kč
- ↻ Vstup ve společenském oděvu
- ↻ Bohatá tombola a občerstvení zajištěny

Srdečně zvou farnosti Náklo, Pňovice a Skrbeň

Uzávěrka příštího čísla: 15.2.2024